Пише: Горан Николић
уторак, 16 мај 2023 08:15

Када је министарка финансија САД први пут поменула „friend-shoring”, идеја је била да због растућих тензија између САД и Кине (и изразитог непријатељства Запада према Русији) америчке компаније треба да пребаце своје ланце снабдевања на велики број „пријатељских земаља”. Извесно, Џенет Јелен није очекивала да ће убрзо тај концепт постати предмет снажног оспоравања из академске заједнице (којој и сама припада). Наиме, економисти ММФ-а су, анализирајући податке о страним директним инвестицијама (СДИ), закључили да се исте усмеравају у политички усклађене блокове почевши од 2008, да се тренд геоекономске фрагментације сада убрзава, те да ако се настави могао би да смањи глобални БДП за чак 2%. Додатно, могло би доћи и до финансијских потреса јер би пораст политичких тензија могао да изазове прерасподелу токова капитала.

Светска трговинска организација је израчунала да би подела света на два трговинска блока смањила глобални БДП за 5%. ММФ, који се фокусирао на „high-tech“ раздвајање (decoupling) проценио је губитке на 0,6%-3,9% кинеског и 0,4%-0,9% америчког БДП-а (док би укупни губици за економију САД могли достићи чак 550 милијарди долара годишње)

Услед тога, ММФ сугерише земљама чланицама да поново прихвате глобализацију, посебно имајући у виду да је већ више од половине глобалних компанија реорганизовало своју производњу у последње две године, те да чак три четвртине њих планира још „onshoring-a“ и „reshoring-a“, што ће неминовно донети додатне трошкове због ниже ефикасности и виших цена.

Једнако је суморна и процена Economist Intelligence Unit-a. Наиме, 100% повећање царина на сву кинеску робу и услуге, уз потпуни ембарго на целокупну технологију и секторе везане за националну безбедност би редуковало глобални БДП за 52,8 хиљада милијарди долара у наредних 10 година (трошак једнак „нестанку“ Јапана из глобалне економије током једне деценије).

Пише: Горан Николић
уторак, 16 мај 2023 08:15

Светска трговинска организација је израчунала да би подела света на два трговинска блока смањила глобални БДП за 5%. ММФ, који се фокусирао на „high-tech“ раздвајање (decoupling) проценио је губитке на 0,6%-3,9% кинеског и 0,4%-0,9% америчког БДП-а (док би укупни губици за економију САД могли достићи чак 550 милијарди долара годишње). Истраживање Киел Института показало је да би „decoupling“ ЕУ од Кине довео до губитка БДП-а од 0,8% у Европи и 0,9% у Кини.

Обим размене ЕУ-Кина (Извор: Еуростат)

Кина је током деценија постала критично важна за европске економије (немачки произвођачи аутомобила су добар пример те зависности), на шта указује и снажно растући увоз ЕУ из те земље. Препознајући све ризике кидања веза са Пекингом, и Париз и Берлин су против decouplinga са Кином, иако желе да ублаже зависност од исте. У том контексту, индикативна је изјава француског председника (с којим се приватно слаже већина званичника земаља Европе, а које је изазвала гнев у Вашингтону) да ЕУ треба да избегне инволвирање у амерички спор са Кином.

На сличном фону је било и саопштење, иначе „атлантистички настројене“, Урсуле фон дер Лајен да „није изводљиво нити је у интересу Европе да се одвоји од Кине“. Имајући у виду сложену и испреплетену структуру модерне глобализације, чак и парцијално смањење зависности од економије ове земље, што је циљ Брисела и наравно Вашингтона, изгледа тешко изводљиво.

Пише: Горан Николић
уторак, 16 мај 2023 08:15

Пише: Горан Николић
уторак, 16 мај 2023 08:15

[redacted]

[redacted]

Пише: Горан Николић
уторак, 16 мај 2023 08:15

[illegible]

[illegible]

Пише: Горан Николић
уторак, 16 мај 2023 08:15

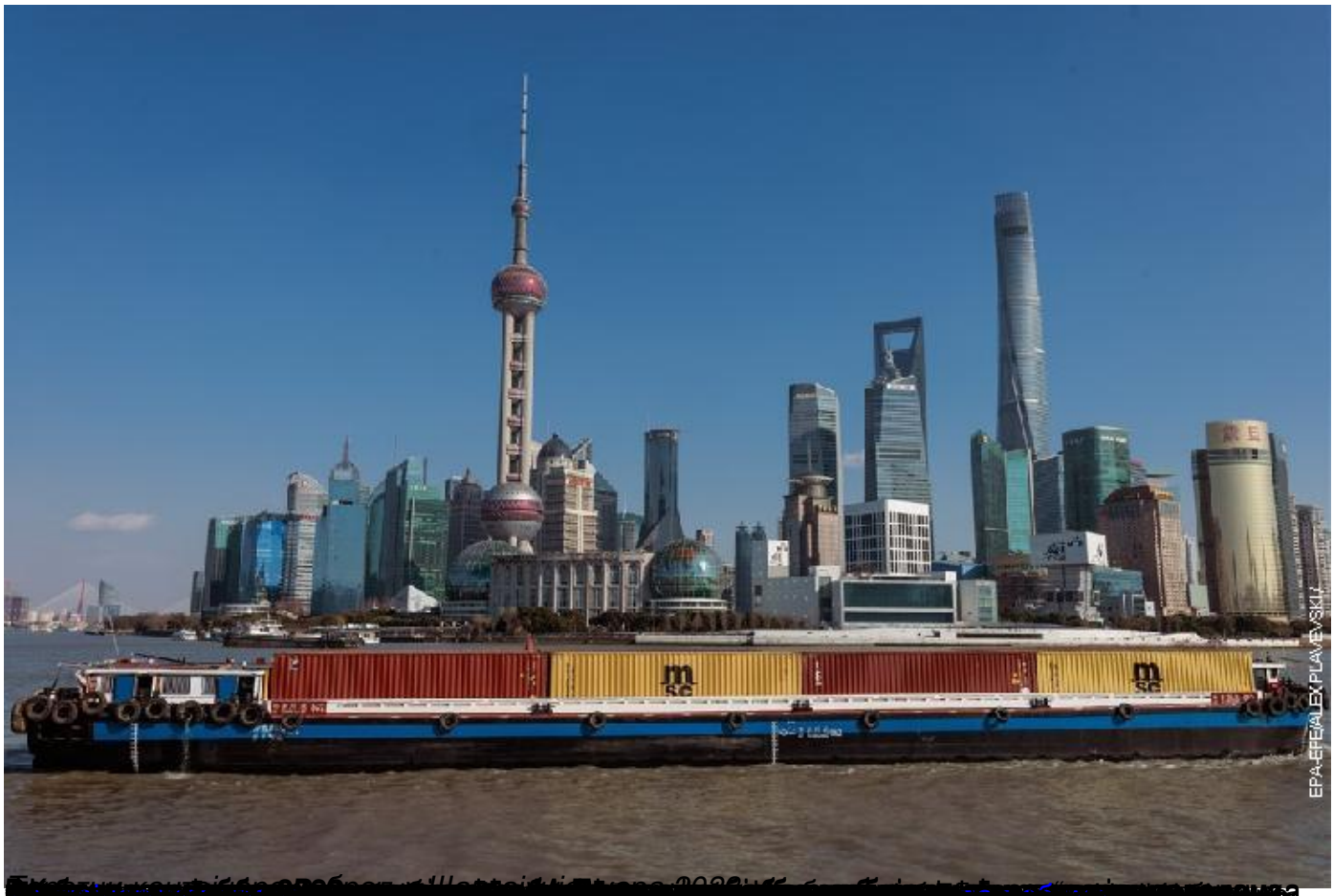

[redacted]

Пише: Горан Николић
уторак, 16 мај 2023 08:15

[redacted]

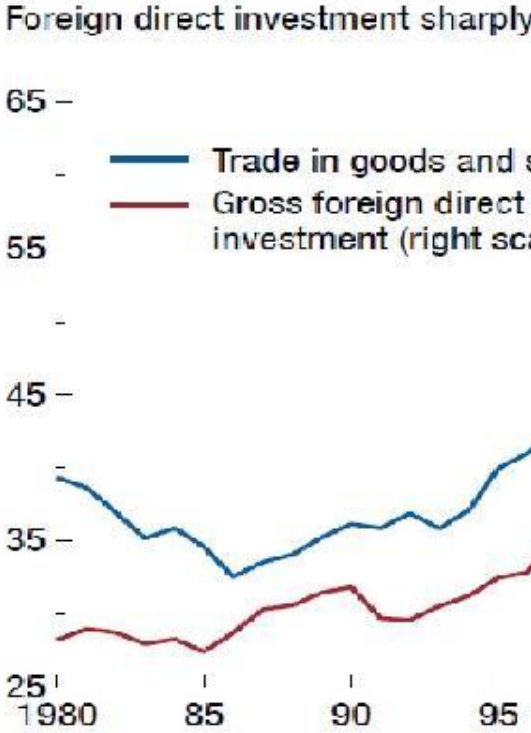

Source: IMF staff calculations.

[redacted]

Пише: Горан Николић
уторак, 16 мај 2023 08:15

[redacted]

[redacted] (PTC) [redacted]